

PANORAMA ECONÒMIC ▷ Col·laboració de la Cambra de Comerç de Sabadell

L'energia i el petit comerç

Catàleg d'actuacions per a l'optimització energètica dels establiments

FRANCESC CLUSELLA (*)

Avui en dia, l'optimització energètica del sector comercial encara ha de fer front a nombroses barreres tècniques i econòmiques.

El seu caràcter de microempresa, amb les limitacions que comporta en quant a manca de recursos.

La baixa rellevància que té el consum energètic per al petit comerç, tant en valor absolut (inferior a 3.000 euros/any) com en percentatge respecte al total de despeses de l'activitat (inferior al 5%), a excepció dels establiments que requereixen de manipulació alimentària (fred industrial, forns...).

Finalment, la percepció de baix impacte ambiental tampoc ajuda. Aparentment, el sector del petit comerç no suposa una gran amenaça pel medi ambient.

No obstant això, cal que ens fixem en la quantitat d'establiments comercials que hi ha al nostre voltant per entendre que, comerç a comerç, dia a dia, es produeixen una gran quantitat de residus i es consumeix una quantitat significativa d'energia.

Per aquest motiu, la Cambra de Comerç de Sabadell ha elaborat un catàleg de recomanacions i propostes d'actuació destinades a l'optimització energètica dels comerços.

Aquest catàleg es centra en la disminució del consum d'energia elèctrica, que és la més utilitzada i demandada pel sector.

Gestió i control. Índexs energètics i valors estàndards

El control del consum d'energia és el primer pas per prendre consciència del consum energètic i analitzar la conveniència de prendre accions de millora al respecte.

En l'àmbit industrial i cada vegada més en el sector serveis i comercial, és freqüent realitzar índexs energètics en base a la producció, vendes o qualsevol altra unitat d'empresa (treballadors, superfície...) per identificar l'evolució energètica de l'empresa. Alhora, aquest indicador permet realitzar comparatives amb

Garriga Macià és una de les empreses participants en el projecte CHANGE

altres establiments comercials semblants. Les factures de les companyies subministradores d'energia ens ofereixen la informació necessària per realitzar aquest primer pas.

Eficiència tarifària

La liberalització del mercat elèctric de baixa tensió per a potències superiors a 10 kW que va entrar en vigor el passat 1 de juliol fa convenient contractar el més aviat possible el subministrament elèctric a una comercialitzadora de mercat lliure.

Durant aquest procés, cal vetllar per optimitzar les condicions del contracte, ajustar la potència contractada revisant les lectures mensuals del màxímetre, la durada dels descomptes o, per exemple, la metodologia per a la revisió del terme d'energia una vegada finalitzat el descompte o l'any en curs.

Les cambres de comerç disposen d'un servei d'assessoria de primer nivell, sense interessos comercials, que acompanya a les empreses en aquest procés de canvi.

Eficiència energètica

L'eficiència energètica es defineix com la relació entre la quantitat d'energia consumida i els productes i serveis finals obtinguts. En aquest sentit, les possibilitats de millora abasten un conjunt de mesures que depenen de les possibilitats d'inversió, sovint reduïdes. Les mesures que es proposen estan enfocades per a un comerç existent (no alimentari) i són les

més freqüents que no exhaustives. Pel que fa a il·luminació, la substitució de bombetes incandescentes i halògens per làmpades fluorescents de baix consum (si es adient), balast electrònic en comptes de balast electromagnètic, incorporació gradual de làmpades d'alta eficiència (TL5 HE...), il·luminació passiva (evitar obstacles que interrompin el pas natural del sol) o l'ús de temporitzadors per a rètols exteriors i detectors de presència en espais en zones de poca trànsit (magatzem, WC...).

Pel que fa al consum d'energia tèrmica, seguir les temperatures recomanades per l'Institut Català de l'Energia (ICAEN), neteja semestral dels filtres de l'aire acondicionat,

tada en les Pimes del sector comercial. La tipologia edificatòria on es situen la major part d'espais comercials a Catalunya es caracteritza per estar en edificis de més d'una planta on el comerç ocupa la planta baixa.

La resta de l'edifici té un ús predominantment residencial o de serveis i dificulta la implantació d'energies renovables en el petit comerç.

No obstant això, sota determinades situacions de partida i edificabilitat, la incorporació d'energia solar tèrmica per a aigua calenta sanitària pot ser una opció viable. Una oportunitat es presenta en les remodelacions integrals d'equipaments comercials de promoció pública i els casos en que es construeixen de nova planta (mercats municipals).

Certificació i posicionament

Cada vegada més empreses manifesten el seu interès per adoptar polítiques de gestió ambientalment més correctes. A tal efecte, el sector ambiental ofereix avui en dia nombroses eines que permeten materialitzar aquest compromís real: EMAS, ISO 14001...

Malauradament, molts d'aquests processos de certificació són costosos i desproporcionats pel tamany i recursos de que disposen les pimes.

No obstant això, existeixen iniciatives i campanyes energètiques que permeten als petits establiments comercials evidenciar la seva voluntat de

millora ambiental, contribuir a la protecció del seu entorn i sempre sota uns costos d'adopció factibles. A títol d'exemple, l'adhesió a campanyes com ara 'Aquest estiu el fred no és moda' i 'Setmana de l'energia' de l'ICAEN.

Ajuts i subvencions

Precisament, l'ICAEN ofereix diverses línies d'ajut per al foment de mesures d'estalvi i eficiència energètica. Per exemple, per a la realització d'auditoris energètics, adquisició de tecnologies eficients a l'enllumenat exterior, interior i de façanes, millora de l'eficiència energètica de les instal·lacions tèrmiques i ascensors, així com per a la rehabilitació energètica de l'envoltant tèrmica dels edificis terciaris.

Cadascuna, amb els seus respectius percentatges de subvenció que oscil·len entre 22 i 75%, i fins un màxim preestablert per ordre de 3.500 fins a 200.000 euros.

Per a l'any 2010, l'ICAEN ha posat en marxa, entre d'altres, el Pla Renova't. Aquest pla té per objectiu promoure una renovació massiva mitjançant tecnologies innovadores en enllumenat interior de comerços.

Reflexions finals

La contribució del sector comercial a la reducció del consum energètic i la dependència energètica de l'exterior a Catalunya passa forçosament per la introducció dels criteris energètics des de la fase de disseny dels establiments.

L'adopció de mesures adreçades a l'optimització energètica d'un establiment amb posterioritat a la seva construcció es veuen limitades total o parcialment pel baix percentatge que representa l'energia en l'estructura global de costos de l'establiment i, en conseqüència, el període d'amortització de la inversió resulta elevat o inviable amb els preus energètics actuals.

Cal donar un nou pas endavant i assolir un sector comercial competitiu també a través d'un bon disseny energètic de l'establiment de partida i, alhora, una adequada gestió i conscienciació energètica ■

(*) **President de la Comissió de Medi Ambient, Seguretat i Salut de la Cambra de Comerç de Sabadell**

La Cambra ha elaborat un catàleg de recomanacions i propostes

substitució de vidre simple per doble vidre amb càmera d'aire o incorporar aïllaments a les canalitzacions i dipòsits d'aigua calenta.

Pel que fa a altres equips elèctrics i electrònics, supressió de consums no desitjats (pantalles, ordinadors... en mode 'stand by') mitjançant l'ús de regletes elèctriques.

Energies renovables

La introducció d'energies renovables és, ara per ara, limi-